

Til lovforslag nr. L 27 og 28. Betænkning afgivet af Trafikudvalget den 28. april 1998

Betænkning

over

I. Forslag til lov om jernbanevirksomhed m.v.

II. Forslag til lov om ændring af lov om Banestyrelsen m.v.

(Politibestemmelser m.v.)

Udvalget har behandlet lovforslagene i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til trafikministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra:

Dansk Cyklist Forbund,
De Samvirkende Invalideorganisationer,
Kommunernes Landsforening og
X-Rail.

Der er af trafikministeren og af et mindretal stillet ændringsforslag til det under I anførte lovforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Trafikministeren har over for udvalget oplyst følgende:

DSB har tidligere anvendt den i CIM fastsatte maksimalerstatning for stykgods på 17 SDR pr. kg i dag svarende til ca. 157 dkr. pr. kg. (en SDR = 9,22 dkr.)

Med ophøret af international stykgodstrafik på jernbane besluttede DSB at ændre satsen for erstatning, således at maksimalerstatningen for skade/tab for indenlandsk stykgods udgør ca. 138 dkr. pr. kg med tillæg af fragt og andre omkostninger, et beløb, der omregnet svarer til ca. 15 SDR.

Fragtmandserhvervet arbejder i vid udstrækning på grundlag af reglerne i Konvention om fragtaftaler ved international godstransport ad landevej (CMR), hvorefter maksimalerstatningen udgør 8,33 SDR svarende til ca. 77 dkr. pr. kg.

Det er med § 17, stk. 6, i forslag til lov om jernbanevirksomhed m.v. tilstræbt at skabe ensartede erstatningsregler for de nationale stykgodstransportører, uanset om transporten sker med lastbil eller på jernbane.

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af Enhedslistens medlem) det under I anførte lovforslag til *vedtagelse* med det af trafikministeren stillede ændringsforslag og det under II anførte lovforslag til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* (Enhedslistens medlem af udvalget) indstiller lovforslagene til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil dog stemme for de af mindretallet og det af trafikministeren stillede ændringsforslag til det under I anførte lovforslag.

Mindretallet er af den opfattelse, at med disse lovforslag ophæves det samfundsmæssige ansvar for jernbanedriften. Driften underlægges nu rene markedsvilkår, hvor det er profitmotiv, som bliver styrende for det kollektive trafiksystem på skinner. Især på godsområdet fralægger Folketinget sig i total strid med målsætningen om CO₂-reduktioner i transportsektoren nu ethvert ansvar for opfyldelse heraf. Det er nu helt op til markedskræfterne at nå CO₂-målet.

Mindretallet er imod den af EU dikterede markedsførelse af jernbanestrukturen.

Mindretallet har derfor stillet et ændringsforslag, som betyder, at alene ikkekommercielle virksomheder får ret til at drive person- og gods-

transportvirksomhed i Danmark. Dette vil i modsætning til markedsgørelsen betyde, at vi fortsat kan sikre en samfundsmæssigt forsvarlig styring under hensyn til fælles miljømålsætning og opnåelse af regionale mål.

Endvidere finder mindretallet, at det ikke skal være markedet, som er styrende for, hvilke stationer og godsterminaler der findes i Danmark. Derfor har mindretallet stillet ændringsforslag om, at det i loven præciseres, at Banestyrelsen forpligtes til at vedligeholde og oprette stationer og godsterminaler i overensstemmelse med samfundets ønsker til trafik- og miljøpolitikken.

Endelig anser mindretallet det for helt i strid med borgernes ønsker, at det fremover bliver op til forskellige trafikoperatører at fastsætte priserne for at køre bestemte strækninger. Konsekvensen heraf er dels et uigennemskueligt pris- og billetsystem, dels at det netop indførte takstsamarbejde mellem jernbanen og busserne skydes i sæk. Derfor stilles et ændringsforslag, som sikrer, at liberaliseringen er underlagt takstsamarbejdet, samt at taksterne for givne strækninger er faste, uanset hvilket jernbaneselskab der kører på strækningen.

Æ n d r i n g s f o r s l a g til

I. Forslag til lov om jernbanevirksomhed m.v.

Af et *mindretal* (EL):

Til § 4

1) I *stk. 1* indsættes før nr. 1 som nyt nummer:
»1) er ikkekommercielle og kan drive personbefordring eller godstransport på jernbane på samfundsmæssigt forsvarlig og forretningsmæssigt gennemskuelig måde.«

Nr. 1-9 bliver herefter nr. 2-10.

Til § 10

2) Efter *stk. 1* indsættes som nyt stykke:
»*Stk. 2.* Banestyrelsen er forpligtet til at vedligeholde og oprette stationer og godsterminaler i overensstemmelse med samfundets trafik- og miljøpolitik i øvrigt.«

Til § 12

3) *Stk. 4* affattes således:

»*Stk. 4.* Alle jernbanevirksomheder er under-

lagt det fælles regionale takstsamarbejde, hvor efter der fastsættes fælles takster for befordring af passagererne i regionerne. For befordring af passagerer mellem regionerne fastsættes en takst for en given strækning gældende for alle jernbanevirksomheder.«

Af *trafikministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 22

4) Efter *stk. 1* indsættes som nyt stykke:

»*Stk. 2.* I regler, der udstedes efter § 7, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af reglerne.«

Stk. 2 bliver herefter *stk. 3*.

B e m æ r k n i n g e r

Til nr 1

Ændringsforslaget indebærer, at kun virksomheder, der er ikkekommercielle, får tilladelse til at drive jernbanevirksomhed. Endvidere er det et krav, at virksomheden kan drive jernbanevirksomhed på en måde, der er samfundsmæssigt forsvarlig og fuldt gennemskuelig.

Til nr. 2

Ændringsforslaget medfører, at passagerer på jernbanestrækninger inden for regionerne og mellem regionerne betaler samme takst, uanset hvilken jernbanevirksomhed der forestår befordringen på den pågældende strækning.

Til nr 3

Banestyrelsen får ifølge ændringsforslaget ansvaret for at vedligeholde og oprette stationer og godsterminaler i overensstemmelse med samfundets trafik- og miljøpolitik.

Til nr. 4

Trafikministeren opstiller i tilknytning til fastsættelsen af jernbanevirksomhedernes regnskabsreglement retningslinjer og vilkår for overholdelse af konkurrenceretlige forhold. Retningslinjerne vil blive fastsat i bekendtgørelsesform, hvori ligeledes bødestørrelse for overtrædelse af reglerne vil blive angivet.

Årsregnskabslovens §§ 64 og 65 indeholder sanktionsbestemmelser til anvendelse i tilfælde af manglende overholdelse af årsregnskabslo-

vens bestemmelser, idet bestyrelse, ledende medarbejdere eller virksomheden som tvangsmiddel ved undladelser kan pålægges dagbøder m.v. eller i tilfælde af overtrædelse af bestemmelserne straffes med bøde.

Da regnskabsreglementet for jernbanevirk-

somheder skal ses som et supplement til årsregnskabslovens bestemmelser, findes det formålstjenligt på tilsvarende vis som ved overtrædelse af årsregnskabslovens bestemmelser at kunne anvende sanktioner ved overtrædelse af reglerne.

Helge Mortensen (S) Holger Graversen (S) Poul Andersen (S) nfm. Jytte Wittrock (S)
Søren Hansen (S) Margrete Auken (SF) Arne Melchior (CD) fmd. Vibeke Peschardt (RV)
Søren Kolstrup (EL) Svend Heiselberg (V) Kristian Jensen (V) Svend Erik Hovmand (V)
Erik Jacobsen (V) Kaj Ikast (KF) Brian Mikkelsen (KF) Ole Donner (DF)
Klaus Kjær (DF)

Fremskridtspartiet og Kristeligt Folkeparti havde ikke medlemmer i udvalget.